

րուն ձիշտ ցոյց տալ զՎապոյտ և նորա շրջականներն, եթէ չը կարողացայ ըստ կարելոյն նկարագրելի թող ներեն ինձ, վասն զի այս սարսափ ազդող ձորէն առանց կանգ առնելու անցած եմ: Հինգ ժամ արագ արագ խիստ զժուարամատչելի ժայռերէ սողալով՝ երբեմն ձորի այս ու այն եզրէն խոնարհած եմ քրտինքի մէջ լողալով:

Յուսամ այս ճանապարհորդութիւնս բոլորովին ապարդիւն չը պիտի լինի, վասն որոյ ձեռք զարկի տեսածս և ուշադրութեամբ անզեկացածս գրի առնել:

Վապուտայ ձորին թուրքեր և հայեր Վապուտա իսկ քրդեր Խանդուլթայ ձոր կասեն, և բերդին ևս կալա Խանդուտա:

Որպէս ասացինք, Վապուտայ ջուրն երկու մեծ ձիւղերէ կը կազմուի, առաջինը և երկարը ԽՉՔ ջուրն է, որ Բօզ-Թէփէ լեռան հիւսիսային կողերից իջած երկու ջրից կազմուած է և քիչ վայր Շէք անունով խորանդունդ ձոր մի կազմելով՝ արևելեան հիւսիսային ուղղութեամբ առաջ կրնթանայ $\frac{1}{2}$ ժամ, որմէ յետոյ Կօլէ Դէյրան ¹ (բաղի լիձ) ջուրն, ուստի ևս $\frac{1}{2}$ ժամ խոնարհ Չուխուր-Չամ լճակէ բղխած ջուրն, որ 1 ժամ հարաւային բարձրութենէ մի կիջնայ: Չուխուր-Չամի և Շէքայ ջրերն միանալով Վապոյտ անուամբ արևելեան հիւսիս կը հոսի, մի ժամից ձախ կը թողու Խլի մաղարա երկու մեծ այրերն, նաև չորս ժամ երկարութեան վերայ (սկսած վայրից) ի ձախ կը թողու բարձր Թէքէ-Բինէ (նոխազանց բնակարան) լեռան շարունակութիւնը:

1. Կօլէ Դէյրան, $\frac{1}{4}$ ժամ Բօզ-Թէփէի և որոյ խառնուրդէն $\frac{1}{2}$ ժամ խոնարհ ԽՉՔ ուստի ջուր կիջնայ Մատուռ լեռան յետեւից: